

Flåsjöns första ångbåt Svalan.

Av Jacob E. Eriksson (Li 52).

År 1879 inköptes ångaren "Svalan" från Karmfors Sågverks A.-B. vid Ångermanälven för 8000 kronor och skulle så fraktas landsvägen från Sollefteå till Flåsjön.

En söndag spändes 12 häster för, och färden gick mot Långsele. Som det troligen var första gången därstädes, som en båt gick med handkraft efter landsvägen, samlade den unika tilldragelsen en massa åskådare. Till en början gick färden bra, men framkomna till Tönderås eller Alderåsbacken orkade hästarna ej längre, utan man måste ta till taljor och block. Trots detta åkte båten tillbaka utför och av vägen ned i en djup dal. Folk och hästar fick bege sig hem, och båten lämnades i sommarvala.

Nästa vinter anlätades folk och hästar från Alanäs. Dessa lyckades få upp båten och körde den till Lövberga, där den emellertid i en av de branta backarna vid Österkälen ånyo gjorde en kullerbytta och fick återigen sommarvila.

Tredje vintern blev den äntligen fraktad till Flåsjöns strand vid Lövberga.

Sommaren 1881 gjordes "Svalan" i ordning för trafik, i främsta rummet för kyrkturer om söndagarna. En ångbåt i dessa trakter på denna tid var givetvis en märkvärdighet, och alla ville se och provåka den nya farkosten. En söndag, då en del kyrkobesökare på morgonen hade rott till Alanäs kyrka, ville de på hemvägen följa med ångbåten. Roddbåtarna togs på släp, och i en av dem satte sig Jöns Danielsson i Siljeåsen (Sil 14), som ej vågade vara ombord på "Svalan". Vid samma tillfälle var även fiskaren Erik Pers-goffar i Lillviken med (Li 78). Han betraktade båten mycket noga, och så sa han: "De kan nog vä'n bra båt allt'in, men int var'e na'n fiskbåt int".

Maskinen var dålig. Vid denna kyrktur rodde bröderna Erik och Olof

Ersson (Li 78) den en och en halv mil långa vägen från Alanäset till Lillviken lika fort som "Svalan" tillryggalade den. Den första maskinen ersattes med en ny 1883. Den nya maskinen var emellertid för kraftig för det gamla skrovet, varför ett nytt skrov beställdes hos Kristinehamns Mekaniska Verkstad. Den nya båten fick namnet "Aktiv", som till och med vid tjocka kunde gå med bottenkänning. När den skulle göra första kyrkturen från Lillviken, fördes den av kapten Odén (Al 128), nykommen och okänd på farleden. Det var tjocka, och båten begynte skrapa mot botten. De kvinnliga passagerarna började bli rädda men lugnades av kapten Odén med orden: "Det är tjocka, och vi måste gå med landkänning".

Författarens fader (Erik Karlsson i Lillviken, Li 52) ägde en aktie á 500 kronor i detta kuriösa företag, och den utdelning, som kom honom tillgodo, var fri kyrkskjuts.

Jämten 1937.